

Завдання I етапу Всеукраїнської олімпіади з географії

Вінницька область 2025-2026 навчальний рік

11 клас

11 жовтня 2025 року

I. Тестовий блок (максимальна кількість балів – 24)

Завдання з вибором однієї правильної відповіді. До кожного із завдань пропонуються

4 варіанти відповіді, серед яких лише один правильний

(1 бал за кожну правильну відповідь).

1. Якою тематичною картою України слід скористатися, щоб спроектувати в нашій державі мережу підприємств з виробництва органічно-мінеральних добрив з лузги соняшника та відходів льону?

А. Виробництво машин та устаткування.

Б. Хімічне виробництво.

В. Технічні культури.

Г. Посівні площі.

2. У 1918 році в Австралії стався тижневий дощ, який розпріснив океанічну воду біля узбережжя материка. Після цього в океані загинуло усе живе до глибини 6 метрів. Прояв якої закономірності географічної оболонки ілюструє даний приклад?

А. Цілісності.

Б. Ритмічності.

В. Колообігів речовини та енергії

Г. Безперервності та нерівномірності розвитку.

3. Доповніть характеристику рослинності в зоні саван і рідколісся півострова Індостан: «В умовах мусонного клімату серед високих трав ростуть поодинокі пальми й акації, місцями тьмяніють ділянки лісів. У таких лісах...

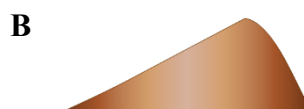
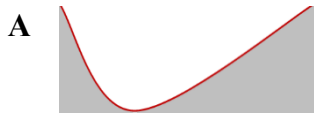
А «над сизим морем оливкових дерев височать фінікові пальми»

Б «сосни, кедри та ялиці утворюють вічнозелений верхній ярус»

В «стовбури й крони евкаліптів щільно переплетені ліанами»

Г «деякі дерева в сухий сезон на кілька місяців скидають листя».

4. Яку форму рельєфу зображено горизонталями?

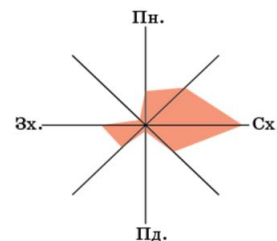
5. Проаналізувавши розу вітрів за один з зимових місяців в одному з міст України, поясніть, якою була погода в ньому.

А. Переважала антициклональна погода без опадів, з сильними морозами.

Б. Переважала циклональна погода з частими відлигам та снігопадами.

В. Половина днів були сухими й морозними, інші – сніжними з відлигами.

Г. Півмісяця було сухо й тепло, півмісяця – сніжно й дуже холодно.

6. У якій проекції зображена емблема ООН?

А нормальна рівнопроміжна азимутальна

Б нормальна рівновелика азимутальна

В нормальна рівновелика конічна

Г нормальна рівновелика циліндрична

7. На якій висоті над рівнем моря знаходиться витік річки Південний Буг, якщо середній похил його річища становить 41 см/км, а довжина річки 857 км?

А. 837 м

Б. 351 м

В. 531 м

Г. 41 м

8. За роки роботи в Україні іноземна компанія запустила виробництво своєї продукції на двох великих заводах – у м. Бориспіль (Київська область) та м. Покров (Дніпропетровська область). Товари побутової хімії та засоби гігієни, вироблені на цих підприємствах, реалізують в Україні та експортують у різні країни світу. Які чинники зумовили розташування цих підприємств?

А адміністративна функція міст, велика кількість населення

Б транспортно-географічне положення міст, ціна робочої сили

В можливості кооперування в межах міської агломерації, водні ресурси

Г концентрація важкої промисловості в містах, екологічні проблеми

9. Проаналізуйте таблицю й укажіть правильне твердження щодо взаємозв'язку між статистичними показниками трьох країн.

	Площа, млн км ²	Чисельність населення, млн осіб	Номинальний ВВП, трлн дол.	ВВП на одну особу, тис. дол.
США	9,4	324	18,5	55,8
Китай	9,6	1367	11,1	7,9
Росія	17,1	146	1,3	9,0

А чим
більша
площа
країни,
тим

більший обсяг вироблених товарів і послуг

Б збільшення чисельності населення є основним чинником зростання ВВП країни

В більший обсяг ВВП зумовлює більшу кількість населення на одиницю території

Г економічний добробут визначається співвідношенням ВВП і кількості населення

10. Більшість працездатного населення в малому місті працює на вантажній залізничній станції.

Який вид економічної діяльності може урізноманітнити професійну структуру населення такого монофункціонального міста?

А транспортна і складська логістика

Б виробництво й транспортування електроенергії

В наукові дослідження транспортних послуг

Г транспортне обслуговування туристів

Завдання 11 - 12 множинного вибору. Із семи запропонованих варіантів відповіді оберіть три, на Вашу думку, правильні (3 бали за правильно виконане завдання).

11. Геологи з України відправляються в тривале відрядження в одну з африканських країн, яка розташована в південній півкулі в умовах субекваторіального кліматичного поясу. До яких кліматичних особливостей доведеться звикати нашим фахівцям?

1. Великі річні амплітуди коливання температури повітря.

2. Температури повітря протягом року змінюються мало.

3. Протягом усього року щоденні зливи з грозою, які вщухають після обіду.

4. Тривалий сезон засухи з початку червня до кінця серпня.

5. Сезон дощів з грудня по лютий, коли опадів випадає понад 1000 мм.

6. Зимом температура знижується до +10°C й починаються дощі.

7. Влітку часто дмуть сухі вітри, які несуть хмари піску, закриваючи Сонце.

12. Проаналізуйте склад лідерів у рейтингу конкурентноспроможності світових фінансових центрів (див. таблицю). Які ознаки характерні для всіх десяти міст – найбільших фінансових центрів світу.

1 є столицями держав

2 це глобальні (світові) міста

3 розташовані в країнах «Великої сімки»

4 зосереджено потужний людський капітал

5 є офшорними зонами

6 функціонують великі фондові біржі

7 місце в рейтингу зумовлено рівнем
концентрації наукових установ

Місце	Центр
1	Лондон
2	Нью-Йорк
3	Сінгапур
4	Гонконг
5	Токіо
6	Сан-Франциско
7	Чикаго
8	Сідней
9	Бостон
10	Торонто

--	--	--

Завдання 13-14 на встановлення відповідності. До кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою (по 2 бали за кожне правильно виконане завдання).

13. До яких географічних об'єктів можна дістатися, якщо рухатися від точки X зазначеними азимутами?

1. 185°. А. Яр.
2. 320°. Б. Джерело.
3. 85°. В. Чагарники.
4. 125°. Г. Фруктовий сад.
Д. Одинокое хвойне дерево.

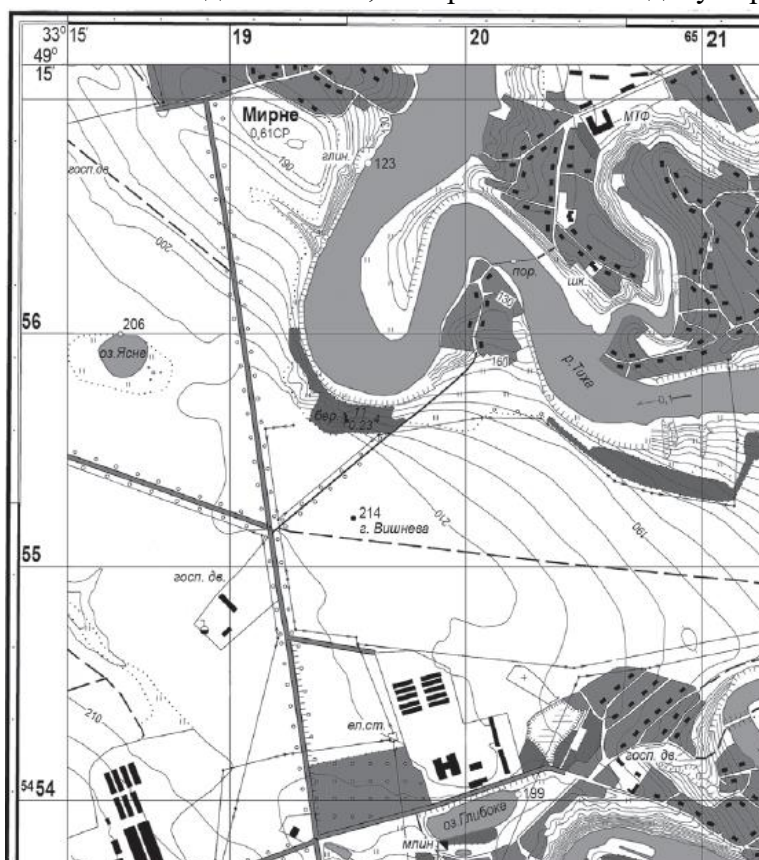

14. У відповідність материк із особливістю його географічного положення.

1 лежить у чотирьох півкулях	А Південна
2 його омивають води всіх чотирьох океанів	Америка
3 усі точки мають південну широту й східну довготу	Б Австралія
4 є місцезонам географічного й магнітного полюсів Землі	В Євразія
	Г Антарктида
	Д Африка

Задання 15-16 відкритої форми з короткою відповіддю. Здійсніть розрахунки та визначте правильну відповідь (по 2 бали за кожне правильно виконане завдання).

Розв'яжіть завдання 13-14, використавши наведену картосхему

Масштаб 1 : 20 000
Суцільні горизонталі проведено через 5 м

15. Яка відстань у кілометрах від північного берега озера Ясного до екватора?
16. Яка протяжність у метрах берегової лінії озера Глибокого, якщо на карті її довжина, виміряна курвіметром, становить 4,5 см?

II. Теоретичний тур (24 балів)

1. Аналіз суспільно-історичного розвитку людської цивілізації показує, що в значній мірі цей розвиток визначається пріоритетним використанням того чи іншого виду корисних копалин. Так, в хронологічному порядку можна виділити епохи кременю, міді, заліза, палива. Сьогодні ми спостерігаємо як роль вугілля, нафти і природного газу поступово знижується і народжується нова епоха – епоха, що пов'язана з використанням рідкісноземельних елементів (РЗЕ). Цей перехід супроводжується різноманітними суспільно-економічними потрясіннями і багато в чому визначає сучасну геополітичну картину світу. Чим, на вашу думку, зумовлений перехід до епохи РЗЕ? Наведіть приклади сучасних геополітичних процесів, які проходять на цьому тлі. Яка роль України у цих процесах? (12 балів)
2. Що таке водосховище? Поясніть мету їх створення. Наведіть приклади. Вкажіть на екологічні проблеми, які супроводжують експлуатацію водосховищ на Дніпрі. (10 балів)

III. Практичний тур (максимальна кількість балів –49)

1. **Задача.** В Італії проживає 62 046 тис. жителів, при цьому густота населення становить 206 осіб/км². У Франції частка міських жителів складає 82 %, а сільських всього налічується 12 221 тис. осіб. Визначте, у скільки разів площа Франції більша за площу Італії, якщо густота населення у Франції складає 125 осіб/км². (6 балів)
2. За інформацією визначте, про яку країну йдеться, і внесіть у таблицю назву цієї країни. Перша буква назви — як підказка (10 балів)

№	Інформація про країну	Назва країни
1.	Князівство; з 1278 р. перебуває під охороною двох сусідніх держав; туризм дає 80 % ВВП країни	А
2.	Королівство; 10 % території вкрито льодовиками; заборонені куріння і продаж тютюну; експортує електроенергію, рис	Б
3.	Республіка, до 1945 р. — імперія; клімат мусонний з літніми тайфунами; експорт: нафта, рис, риба, кава, каучук, одяг	В
4.	Республіка; багата корисними копалинами; стара назва —Золотий Берег; експорт: золото, алмази, боксити, ліс, какао	Г
5.	Монархія; у світі: 3-тє місце — за запасами газу, 1-ше — за ВВП на душу населення (\$ 145 000 на одну людину в рік)	К
6.	Республіка, до 2008 р. — монархія; 86 % території — гори; 8 піків вище 8000 м; експорт: килими, шкіра, одяг, джут, зерно	Н
7.	Абсолютна монархія; незалежна з 1970 р.; ІЛР високий; видобуток нафти й газу, металургія; експорт: нафта, метали, риба	О
8.	Одна з найбідніших країн; відома геноцидом проти тутсі і хуту (до 1 млн убитих) 1994 р.; неграмотність 25–35 %	Р
9.	Республіка; руїни стародавніх міст Карфаген, Тиздр та ін.; туризм; експорт: оливкова олія, фосфорити, нафта, текстиль	П
10.	Незалежна з 2006 р.; не входить в ЄС, але використовує євро (без права емісії); глибокий каньйон р. Тара — 1200 м; пріоритет — туризм	Ч

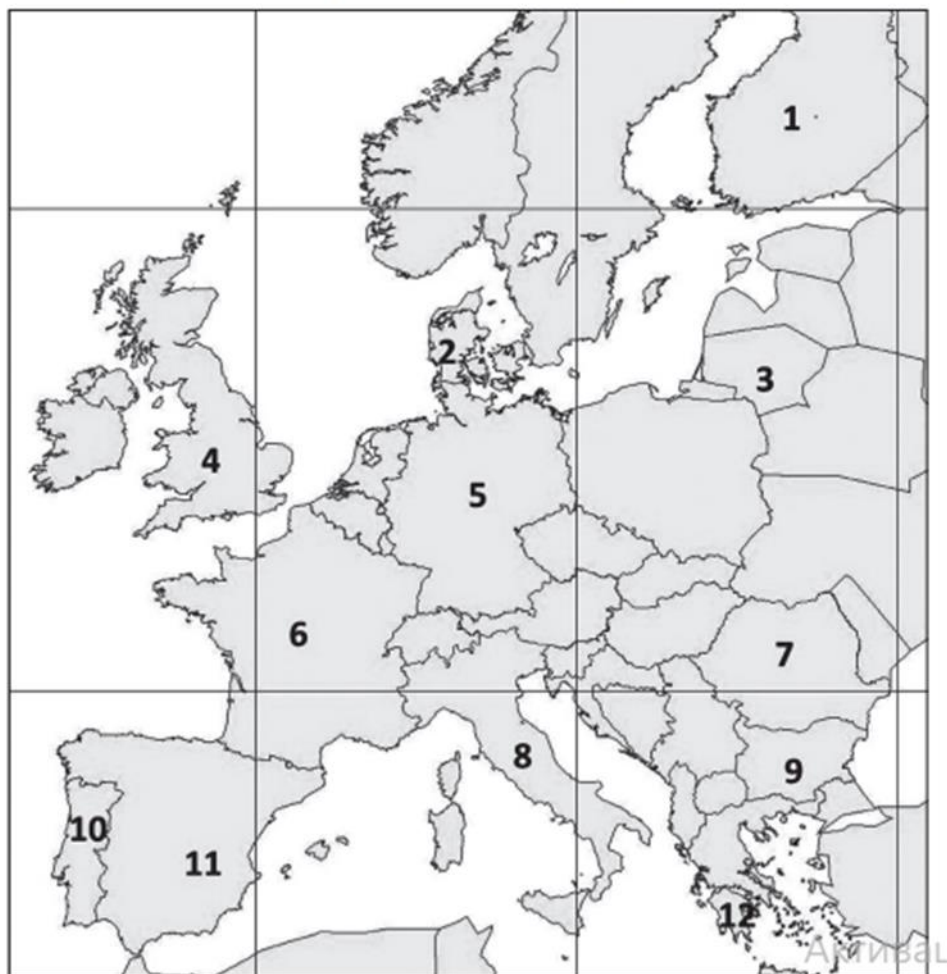
3. Прочитайте та вставте пропущенні географічні об'єкти. (3 бали)

Одна з найвражаючих інженерних споруд Європи. Він починається у країні _____ як звичайний міст, але... посеред протоки раптом зникає під водою, перетворюючись на тунель, і вже за кілька хвилин ви опиняєтесь у країні _____

Довжина: майже 8 кілометрів мосту + 4 кілометри тунелю.

Фішка: між ними є штучний острів _____, створений спеціально, щоб поєднати міст із тунелем. І що цікаво — природа вже “захопила” його: тепер це унікальний заповідник, куди людям заборонено потрапляти. Міст відкрили у 2000 році, і він одразу став символом єднання _____ . По ньому одночасно рухаються і потяги, і автомобілі — рівень нижче для залізниці, верхній для авто. Є навіть момент, коли, їдучи зі _____, здається, що дорога просто зникає у морі — а потім, немов у фантастичному фільмі, ви “потрапляєте” на сушу вже в іншій країні. Щодня ним користується понад 20 тисяч людей, і багато хто живе в одній країні, а працює — в іншій. Тож цей міст буквально з'єднав два народи. Яка **назва** цього мосту?

4. Запишіть назви держав Європи, позначених цифрами 1–12. Проти кожної держави запишіть у вигляді таблиці таку інформацію: столиця, державний устрій (федеративна або унітарна держава), форма правління (республіка або монархія). (за кожну правильну відповідь 0,5 балів. Загальна кількість балів - 18)

5. Заповніть таблицю. Об'єкти нанесіть на контурну карту. (Оцінювання: за кожен правильно названий об'єкт – 1 бал, за правильне позначення об'єкта на контурній карті – 1 бал. Загальна кількість балів – 12).

№ з/п	Характеристика об'єкта	Назва об'єкта
1.	Найбільший центр кольорової металургії в Україні.	
2.	Водосховище на річці Сіверський Донець	
3.	Річка, притоками якої є річки Горинь, Стир, Уборть.	
4.	Область, що межує із Житомирською областю на півдні.	
5.	Область, де розташована «столиця гончарства» України.	
6.	Найбільша ГЕС у Західній Україні.	